

Тахтакөпир районы хәкими Жамбул Агитаевич Адиловтың район халқына мүрәжаты

Хүрметли Президентимиздиң усы жыл 2-октябрь күнги Қарақалпақстан Республикасына хызмет сапары даўамында өткерилген мәжилисинде бир қатар ўазыйпалар белгилеп берилген болса, Президентимиздиң 11-ноябрь күнги "2020-2023-жылларда Қарақалпақстан Республикасын комплекс социал-экономикалық раўажландырыў ис-илажлары ҳаққында"ғы ПҚ-4889-санлы қарары тарийхый қарар болды.

Усы қарардағы хәмде алдынғы жыллардағы Президентимиздиң хызмет сапарларындағы баянламаларында белгилеп берилген тапсырмалар сондай-ақ Пәрманлары менен Қарарлары тийкарында барлық тараўларда мисли көрилмеген реформалар хәм өзгерислер әмелге асырылмақта.

Усы мүрәжәтым даўамында Президентимиздиң Парманлары хәм қарарларындағы белгилеп берилген ўазыйпалар хәм тапсырмаларға муўапық район аймағында әмелге асырылып атырған жумысларға бирме-бир тоқталып өтемен.

Image not found or type unknown

Социал-экономикалық көрсеткишлердиң өсиў пәтлери, халықтың жан басына салыстырғанда өзгериўи, социаллық қоллап-қуўатлаўға ажыратылған қаржылар, халықтың реал дәрәматларын асырыў мақсетинде бир қанша жумыслар алып барылды.

Пүткүл дүньяда жүз берген пандемияның унамсыз ақыбетлерине қарамастан социаллық-экономикалық раўажландырыўдың белгиленген прогноз көрсеткишлерине ерисиў бойынша зәрүр шаралар көрилди.

Атап айтқанда, жыл даўамында санаат кәрханалары тәрәпинен 161 млрд. сўмлық санаат өнимлери ислеп шығарылыўына ерисиледи хәм өткен жылдың (2019-жылда 93,4 млрд. сўм, Республикадағы үлеси 0,4 пайызды) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 115,5 пайызды қурап Республикадағы үлеси 1,5 пайызды қурады.

Соннан 28,3 пайызын райондағы киши бизнес субъектлерине

(39,2 млрд.сўмлық) туўры келмекте хәм қалған бөлегин райондағы 2 ири кәрханаларымыздың ("Қарақалпақ Дән өнимлери" АЖ ти хәм "Қарақалпақ суў" тәминаты кәрханалары) ислеп шығарылған өнимлерине туўры келмекте.

- тутыныў товарлары көлеми 88,9 млрд.сўмды қурап, өткен жыл

(2019-жылда 74,7 млрд. сўм Республикадағы үлеси 1,1 пайыз) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 119,1 пайызды қурап Республикадағы үлеси 5,1 пайызды; (азықлық емес өнимлери мысал; кир жуўыў сабыны, содасы, шырпы, тис жуўыў пастасы хәм тағы басқалар)

- аймақлық санаат өнимлери көлеми 59,2 млрд. сўмды, өткен жылдың (2019-жылда 33,9 млрд. сўм Республикадағы үлеси 0,4 пайызды) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 110,1 пайызды, Республикадағы үлеси

0,8 пайызды қурады.

Бул өсиў дәрежесине ерисиўмиздиң мысалы 2019-жылда районда

25 ислеп шығарыў кәрханалары болған болса, 2020-жыл жуўмағы менен жаңадан шөлкемлестирилип 61 санаат кәрханаларына жетти.

("Kegeyli extract" ЖШЖ ти боян тамыры экстракти, "Good Salt production" ЖШЖ ти "ас дузын қайта ислеп шығарыў", "Dawren" ЖК металдан бұйымлар ислеп шығарыў)

- тийкарғы капиталға өзлестирилген инвестициялардың улыўма көлеми миллий валютада 111,7 млрд. сўмды, өткен жылдың (51,2 млрд. сўм, Республикадағы үлеси 0,6 %) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 142,8 пайыз, Республикадағы үлеси 1,2 пайызды;

2020-жыл жуўмағы менен туўрыдан-туўры 1,6 млн. АҚШ долларлық сырт ел инвестициялары өзлестирилди.

Атап айтқанда, "Сейт шарўа" ф/х 490 мың АҚШ доллар, "Данияр шаруа" ф/х, 247 мың АҚШ доллар, "Agro Kompleks Karakalpakstan" ЖШЖ ҚК,

170 мың АҚШ долларлық, "Тахтакөпир жайлаўлары" кооперативи 247 мың АҚШ доллар, "Амиробод Мансурбек чорва" ф/х 132 мың АҚШ доллар, "Амирхан Насил чорва" ф/х 80 мың АҚШ доллар, "Саўда орайы" ЖШЖ ти 330 мың АҚШ долларлық инвестициялар өзлестирилди.

-қурылыс жумыслары 76,4 млрд. сўмлық көлемге орынланып, өткен жылдың (2019-жылда 55,0 млрд. сўм, Республикадағы үлеси 1,6 пайызды) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 121,9 пайызды, Республикадағы үлеси 2,6 пайызды;

-хызметлер көлеми 61,9 млрд. сўмды, өткен жылдың (2019-жылда

58,4 млрд. сўм, Республикадағы үлеси 1,0 пайыз) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 102,7 пайызды, Республикадағы үлеси 1,1 пайызды қурады (улыўма аўқатланыў орны, шаштәрез гөззаллық салоны, пайнет, автомобильлерге техник хызмет көрсетиў, автомойка, тойхана ҳәм тағы басқа).

-аўыл хожалығындағы көлеми 248,4 млрд. сўмды, өткен жылдың

(2019-жылда 205,4 млрд. сўм) усы дәўирине салыстырғанда өсиў дәрежеси 101,9 пайызға орынланып Республикадағы үлеси 4,0 пайызды қурады.

Пандемия дәуиринде халықтың турмыс шараятының төменлеуине жол қоймай, халық жан басына туўры келиўши зәрүрли өним ҳәм хызметлер көлеминиң төменлеўиниң алдын алыў бойынша жумыслар алып барылды. Атап айтқанда, халықтың орташа жан басына:

- санаат өнимлери 3 424,1 мың сўмды;

- халық тутыныў буйымлары 2 197,1 мың сўмды;

- аўыл хожалығы өнимлери 6 140,0 мың сўмды;

- инвестициялар 2 070 мың сўмды;

- қурылыс жумыслары 1 886,9 мың сўмды;

- усақлап сатыў саўда 3 166,7 мың сўмды;

- хызметлер 1 517,2 мың сўмды қурап, өткен жылға салыстырғанда сезилерли асыўына ерисилди.

Хўрметли Президентимиздиң Парманлары ҳәм қарарларына муўапық, 2020-жыл даўамында районымыздағы коммерциялық банклер тәрәпинен жәми 51,0 млрд.сўмлык кредитлер өзлестирилген болса, соннан

46,6 млрд.сўм муғдары жеңиллетилген кредитлер есапланады.

Жеңиллетилген кредит қаржыларының ишинде “Шаңарақлық исбилерменликти раўажландырыў” мақсетинде 357 ден аслам шахсларға жәми 8 млрд. 547,1 млн. сўм муғдарында жеңиллетилген кредит қаржлары ажыратылып берилди.

Атап айтқанда:

- Өзбекстан Республикасы Президентиниң 3777-санлы қарары тийкарында "Хәр бир шаңарақ исбилермен" мәмлекетлик бағдарламасы шеңберинде 335 шахсларға 7 млрд 486,7 млн. сўмлык;

- Өзбекстан Республикасы Президентиниң 5242-санлы Пәрманына мууапық, өнерментшиликти раўажландырыўға 8 шахсқа 219,2 млн. сўмлық;
- Өзбекстан Республикасы Президентиниң 5325-санлы Пәрманы тийкарында Хаял-қызларды хәм шаңарақты қоллап-қуўатлаў жәмийетлик фонды тәрәпинен 11 физикалық хәм юридикалық шахсларға 139 млн.сўмлық;
- Өзбекстан Республикасы Президентиниң 5466-санлы қарары тийкарында "Жаслар-келешегимиз" бағдарламасы тийкарында 3 физикалық хәм юридикалық шахсларға 703 млн. сўмлық кредит қаржылары ажыратылды.

Бул қаржылар белгиленген жөнелислер бойынша халық бандлигин тәмийинлеў, исбилерменликти қоллап-қуўатлаў, халық дәрәматларын асырыў мақсетлеринде ислетилип атыр.

2020-жыл даўамында жергиликли бюджет қаржылары есабынан

10 млрд. 875,3 млн.сўм қаржылар сарыпланды. Атап айтқанда еркин қалдық қаржылары есабынан 4 млрд 434,2 млн.сўм, район хәкимлигиниң сақлаў фонды есабынан 946,5 млн.сўм хамде дараматлар режесинен артық орынлаған бөлеги есабынан 5 млрд 590,0 млн.сўм сарыпланды.

Тийкарынан бул қаржылар социаллық объектлерди капитал оңлаў, гүз қыс мәўсимине таярлық көриў хәмде жаслардың бәнтлигин тәмийинлеў мақсетинде жумсалды. Мысал ушын, жаслардың бәнтлигин тәмийинлеўге

1,0 га жер майданға 1,3 млрд.сўмға заманагөй ыссықхана қурылды, "Барно текстил" ЖШЖ жанынан жаслар ушын 450 млн.сўмға аўқатланыў имараты қурылды ҳ.т.б зәрүрликлерге жумсалды.

Бәрше жөнелислер бойынша әмелге асырылған инвестиция жойбарлары, туўрыдан-туўры сырт ел инвестициялары, жойбарлар тийкарында жаратылған жумыс орынлары төмендегилерден ибарат.

- Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2019-жыл 7-ноябрь

күнди "Қарақалпақстан Республикасында шарўашылық тараўларын жедел раўажландырыў ис-илажлары ҳаққында"ғы 4512-санлы қарарына тийкар 2020-жылда жәми 47 млрд. 854 млн. сўмлық, соннан банк кредити 38 млрд. 29 млн. сўмлық 18 инвестиция жойбарлары әмелге асырылды нәтийжеде 117 жаңа жумыс орынлары жаратылыўына ерисилди.

Германия, Қазақстан мәмлекетлеринен районымызға жәми 280 бас нәсилли қарамаллар ҳәм 3000 бастан артық нәсилли қойлар алып келинди.

- туўрыдан-туўры 1,6 млн. долларлық инвестициялар есабынан 2 жойбар әмелге асырылды.

Киши санаат зоналарының унамлы нәтийжелери, оларда исленген жоқары технологиялық ислеп шығарыўлар ҳәм импорт орынын басыўшы өнимлер ислеп шығарыў мақсетинде, районда 2 гектар жер майданында бос турған 2 имәратда жәми 1 мың 187,1 кв.м майданында киши санаат зонасы шөлкемлестирилди.

Шөлкемлестирилген киши санаат зонасында бүгинги күнде

361,5 млн.сўмлық инженер-коммуникация жумыслары алып барылмақта.

Жаңадан шөлкемлестирилетуғын киши бизнес субъектлери санын көбейтиў, олардың экономикадағы үлесин асырыў мақсетинде 2020-жыл даўамында 120

киши бизнес субъектлерин жаңадан шөлкемлестириў реже-графики белгиленген болса, соннан бүгинги күнде 140 жаңадан киши бизнес субъектлери шөлкемлестирилген болып реже 116,7 пайызға орынланды.

Буннан тысқары 175 жеке тәртиптеги исбилерменлик субъектлери шөлкемлестирилди.

Жумыссыз пуқараларды кәсипке таярлаў, қайта таярлаў ҳәм қәнийгелигин арттырыў бойынша 118 пуқара оқытылды.

Соннан;

- тигиншилик жөнелисине 75 пуқара;

- устаз шәкирт усылында металдан буйымлар жасаўда 15 пуқара,

- гүл басылған гезлемелер ҳәм шақлы буйымлар жөнелисине 15 пуқара,

- ағаштан таярланған халық өнерментшилигине 13 пуқаралардың бәнтлиги тәмийинленди.

Өзбекстан Республикасы Президентинин 2020-жыл 11-август күнги ПҚ-4804-санлы қарарына муўапық, "Атакөл" АПЖ имаратынан Кәмбағал ҳәм жумыссыз пуқараларды исбилерменликке тартыў, олардың мийнет белсендилигин асырыў бойынша оқыў орайы шөлкемлестирилип бүгинги күнде тигиншилик жөнелисинде 19 ҳаял-қызлар кәсип-өнерге оқытылмақта.

Санлы технологияны енгизиў мақсетинде Мәмлекетлик хызметлер орайы имәраты қурылысы жаңадан қурылып (3 млрд. 432 млн. сўмлық) бунда бүгинги күнде электрон тәризде 150 түрдеги хызметлер көрсетилип келинбекте.

Буннан тысқары, район аймағының барлық орынларына интернет тармақлары тартылып иске қосылды.

Экспорт көлемін асырыў, жаңа өнімлердің экспортын жолға қойыў хәм базарларға шығарыў ушын 2020-жыл жәми 1 млн. 485 мың АҚШ доллар экспорт прогнозы белгиленген болса, жыл даўамында 1 млн. 529 мың долларлық өнімлер экспортқа шығарылды хәмде жыллық реже артығы менен орынланды.

Әмелге асырылған қурылыс жұмыслары пайдаланыўға тапсырылған социал-мәдени хәм басқа объектлер, үй жай қурылысында әмелге асырылған жұмыслар бойынша районда 2020-жыл даўамында жәми 77 млрд. 327 млн. сўмлық қурылыс жұмыслары алып барылды.

"Абад орай" бағдарламасы тийкарында Қарақалпақстан Республикасының жергиликли бюджеті қаржылары есабынан жәми 32 млрд. 302 млн. сўмлық қурылыс жұмыслары әмелге асырылды.

Соннан, Футбол стадионы (6,1 млрд.сўмлық), Мәжилислер залы

(2,3 млрд. сўмлық), Бәнтликке көмеклесий орайы имараты (1,7 млрд. сўмлық), Мәмлекетлик хызметлер орайы (3,4 млрд. сўмлық), "Қараой" АПЖ аймағынан 90 орынға мөлшерленген Мектепке шекемги билимлендирий шөлкеми (3,1 млрд. сўмлық) жаңадан қурылып питкерилди.

Буннан тысқары, Мәденият бөлими имәраты (4,6 млрд. сўмлық) районлық Медицина бирлеспеси имараты (2,9 млрд. сўмлық), 2-санлы МШБШ (3,5 млрд. сўмға), реконструкция жұмыслары алып барылған болса

3 хәм 6-санлы улыўма билим берий мектеп имәратларына (5,4 млрд. сўмлық) капитал қурылыс оңлаў жұмыслары алып барылды. Сондай-ақ 4p176 Нөкис-Шымбай-Тахтакөпир автомагистрал жолының 110,5-114 км аралығында (13,1

млрд.сўмлық) реконструкция жумислары әмелге асырылды.

Көп қабатлы үй жайларға Арал бойын раўажландырыў фонды қаржылары есабынан 4,7 млрд.сўмлық қурылыс оңлаў жумислары алып барылды.

- Президентимиздиң 2020-жыл 10-январь күнги "Социаллық хәм ислеп шығарыў инфраструктурасын раўажландырыў ис-илажлары ҳаққында"ғы ПҚ-4565-санлы қарары тийкарында районлық Санитария-эпидемиология тынышлығы хәм жәмийет саламатлығы бөлимине 140,0 млн. сўмлық

14-санлы мектепке шекемги билимлендириў шөлкемине 2,9 млрд.сўмлық хәмде 8-санлы улыўма билим бериў мектебине 4,0 млрд.сўмлық реконструкция жумислары алып барылды.

- "Кризиске қарсы гүресий жамғармасы қаржылары есабынан

12-санлы улыўма билим бериў мектеп имаратына 2,2 млрд. сўмлық хәмде 2,8 км ишки жоллар (788,2 млн. сўмлық) хәмде көп қабатлы уй-жайларға ишимлик суўын тартыў (2,9 млрд. сўмлық) реконструкция жумислары алып барылды хәмде пайдаланыўға тапсырылды.

Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2019-жыл 20-февралдағы «Абат аўыл» бағдарламасын 2019-жылда әмелге асырыў бойынша қосымша ис-илажлар ҳаққында"ғы ПҚ-4201-санлы қарарына муўапық, районымызда 2019-жылы "Абад аўыл" бағдарламасына Тахтакөпир, Мулик хәм Даўқара АПЖлар киритилген болып, Соннан;

"Абад аўыл" бағдарламасына қурылыс оңлаў хәм абаданластырыў жумислары ушын 32.2 млрд сўм қаржы ажыратылыўы режелестирилген болып, әмелде 33 млрд. сўмлық (103%) қурылыс жумислары әмелге асырылды. Соннан:

Райондағы банк филиаллары тәрәпинен 448 млн. сўм кредит ажыратылыўы режелестирилген, әмелде 607 млн. сўм (135%) кредит ажыратылды.

- Жеке тәртиптеги үй-жайларды оңлаў жумисларын алып барыў ушын 75 дана үй-жайлар режелестирилген, әмелде сметалық баҳасы 607 млн. сўмлық

77 дана үй-жайлардың (102%) оңлау жұмыстары алып барылды.

- Ишимлик сууы менен тәмийинлеу бойынша Тахтакөпир АПЖ аймағына сметалық баҳасы 286 млн. сұмлық 1,7 км суу тармағын тартуу хәм оңлау жұмыстары режелестирілген, әмелде 1,7 км (100%) ишимлик суу тармақларының қурылыс жұмыстары алып барылды.

- Суу хожалығы ирригация тармақларын оңлау жұмыстары ушын сметалық баҳасы 689 млн. сұмлық 6 км (Мүлик АПЖ 2 км, Тахтакөпир АПЖ

4 км) режелестирілген, әмелде 6 км (100%) оңлау хәм қазыу жұмыстары алып барылды.

- Электр энергиясы менен тәмийинлеу бойынша сметалық баҳасы

166 млн. сұмлық 165 дана (Дәуқара АПЖ 66 дана, Мүлик АПЖ 53 дана, Тахтакөпир АПЖ 46 дана) ағаш бағаналарды темир бетон ағаналарға алмастыруу режелестирілген, әмелде 294 млн. сұмлық 277 дана ағаш бағаналарды (Дәуқара АПЖ 67 дана, Мүлик АПЖ 94 дана, Тахтакөпир АПЖ 116 дана) темир бетон бағаналарға (167%) алмастырылды.

Сметалық баҳасы 1,4 млрд. сұмлық 27 км (Дәуқара АПЖ 5 км, Мүлик АПЖ 10 км, Тахтакөпир АПЖ 12 км) электр линияларын оңлау режелестирілген, 27 км (100%) электр линияларға оңлау жұмыстары алып барылды.

Сметалық баҳасы 357 млн. сұмлық 5 дана (Дәуқара АПЖ 2 дана, Мүлик АПЖ 2 дана, Тахтакөпир АПЖ 1 дана ТП жаңадан орнатуу) трансформатор пунтлерин алмастыруу хәм оңлау режелестирілген, әмелде 374 млн. сұмлық 19 дана (380%) ТП орнатуу хәм оңлау жұмыстары алып барылды.

- Табий газ бенен тәмийинлеу бойынша Тахтакөпир АПЖ аймағында сметалық баҳасы 122 млн. сұмлық 9.4 км оңлау жұмыстары режелестирілген, әмелде 9.4 км (100%) оңлау жұмыстары алып барылды хәм буннан тысқары

8 дана газ бөлистириу пунктин (ГРП) оңлау жұмыстары режелестирілген, әмелде 10 дана (125%) оңлау жұмыстары алып барылды.

- Ишки көшелерди оңлау бойынша сметалық баҳасы 7,7 млрд. сұмлық 26,4 км (Дәуқара АПЖ 6,3 км, Мүлик АПЖ 10,1, Тахтакөпир АПЖ 10 км) режелестирілген, әмелде

26,4 км (100%) оңлау жұмыстары алып барылды.

- Социал тарау объектары бойынша сметалық баҳасы 21 млрд. сўмлық қурылыс оңлау жұмыстары режалаштирилган, әмелде 21 млрд. сўм (100%) оңлау жұмыстары алып барылды.

Мектеплер - реже 8.490 млрд. (13-санлы мектеп 3,1 млрд, 16-санлы мектеп 2,250 млрд, 7-санлы мектеп 2,320 млрд.) әмелде 8.490 млрд. (100%);

Мектепке шекемги билимлендириу мекемелери - реже 2.4 млрд (9-санлы МШБМ 1,2 млрд, 12-санлы МШБМ 1,2 млрд), әмелде 2.4 млрд (100%);

Медецина бирлеспеси - реже 2.6 млрд. (Мулик АПЖ 38-санлы АСП

1,7 млрд, Дауқара АПЖ 37-санлы АСП 700,0 млн, Тахтакөпир АПЖ КТП 150,0 млн.) әмелде 2,550 млрд. (100%);

Районымызда халықтың ишимлик суу менен тәмийинлениу дәрежеси ҳәзирги күнде 62% қурамақта.

- инвестиция дәстүрине мууапық усы жылда “Тахтакөпир суу бөлистириу” имаратында 1,2 млрд.сўмлық реконструкция жұмыстары;

- Арал бойын рауажландыриу фонды қаржылары есабынан 23,2 км ишимлик суу тармақларын жаңадан тартыу ҳәм реконструкция жұмыстары алып барылды бул жұмыстар ушын 5,7 млрд. сўм қаржы сарыпланды.

Жұмыс орынларын шөлкемлестириу ҳәм ҳақ төленетуғын жәмийетлик жұмыстарға тартыу арқалы жұмыссызлық дәрежесин ҳәм нарәсмий бәнтлердин санын қысқартыу мақсетинде жәми 350 турақлы жұмыс орынлары жаратылыуы режелестирилген болып, ҳақыйқатта 362 жаңа жұмыс орынлары жаратылып реже 103 пайызға орынланды.

2020-жыл дауамында жәми 3016 пуқаралар (ҳаял-қызы 1464)

(жаслары 1129) жумыс пенен тәмийинленди.

Соннан, Өзбекстан Республикасы Министрлер кабинетиниң 2017-жыл

5-октябрьдеги Бәнтлик хәм мийнет қатнасықлары Министрлиги жанындағы Хақы төленетуғын жәмийетлик жумыслар фондын шөлкемлестириў ҳаққындағы 799-санлы қарарына тийкар район аймағында жайласқан мәкеме хәм карханалар, мөкан хәм аўыл пуқаралар жыйынларына жәми

2873 жумыссыз пуқаралар ҳақы төленетуғын жәмийетлик жумысларға тартылды.

Буннан басқа 157 жумыссыз пуқараларға 89,3 млн. сўмлық жумыссызлық напақалары төлеп берилди.

Жумыссыз пуқаралардын қыйтақ жерлеринен үнемли пайдаланыўды шөлкемлестириў хәм өзин-өзи бәнт етиў мақсетинде, 113 шанараққа

243,3 млн. сўмлық, 113 дана 0,45 сотыхлы ыссықханалар (парник) қурылып берилди хәмде 12 шанараққа артезиан қудықлары хәм суўғарыў үскенелери орнатып берилди.

Буннан тысқары, 3 орында 222,3 млн. сўмлық кооперативлер шөлкемлестирилип "Темир дәптер"ге дизимге алынған шаңарақлардың

100 жумыссыз пуқарасы жумыс пенен бәнт қылынды. ("Агро ассепт" кооперативине 26, "Polat taxta onimleri" кооперативине 20, "Taxtako'pir qusshiliq" кооперативине 54 жумыссыз пуқаралар)

"Темир дәптер"ге киритилген шаңарақлар, оларды қоллап-қуўатлаў хәм камбағаллықтан шығарыў бойынша көрилген шаралар, "Сақаўат хәм көмек" улыўма-халықлық хәрекетиниң нәтийжелери, "Хаяллар" хәм "Жаслар" дәптерлерин қәлиплестириў бойынша әмелге асырылған жумыслардың нәтийжеси бойынша Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2020-жыл

19-март күнги ПФ-5969-санлы, 2020-жыл 3-апрель күнги ПФ-5978-санлы пәрманлары хәмде Республика арнаўлы комиссиясының барлық баянлама қарарлары талапларының орынланыўы бойынша "Қайыр сақаўат хәм көмек" улыўма-халықлық хәрекетиниң шөлкемлестирилип, жәрдемге мўтәж хәр-бир

шаңарақты қоллап-қуўатлаў бойынша системалы жумыслар алып барылып бүгинги күнге шекем даўам етип келмекте.

Бүгинги күнде районымызда шөлкемлестирилген “Қайыр сақаўат хәм көмек” фондына 185,6 миллион сўмнан аслам қаржылар келип түсип бул қаражетлер халықтың кем тамийинленген қатламының турмыс дәрежесин жақсылыў ушын жумсалды.

Карантин дәўиринде район аймағындағы халықтың жасаў шәраятлары үйренип шығылып, усы жылдың 1-ярым жыллығы даўамында:

- Кем тәмийинленген хәм социаллық қоллап-қуўатлаўға мүтәж 480 шаңарақ (шаңарақ ағзасы 2256), соннан;

- пандемия себепли карантин ўақтында дәраматсыз қалған 124 шаңарақ (Шаңарақ ағзалары 540),

- жәрдемге мүтәж кем тәмийинленген шаңарақлар 356 шаңарақты курады (Шаңарақ ағзалары 1 мың 716),

Бул шаңарақларды аталыққа алыў, қәўендерлерге бириктириў хәм де жумысқа жарамлы пуқаралардың бәнтлигин тәмийинлеў бойынша анық илажлар белгилеп алынды.

Бүгинги күнге келип районлық “Қайыр сақаўат хәм көмек” фонды хәмде район бойынша ғамхорлық етиўши қәўендерлер тәрәпинен жами 960 кем тәмийинленген шаңараққа 240,0 миллион сўм муғдарындағы тийкарғы түрдеги азық-аўқатлық өнимлери менен тәмийинленип, хожалық дәптерине хәм saxovat.argos.uz сайтына жайластырып барылмақта.

Соның менен бирге бул шаңарақларға күнделикли азық-аўқат, шарўа маллары, дәри-дарманлар ҳәм нақ пул көринисинде жами 2 млрд. 10 млн. сумнан аслам финанслық жақтан жәрдемлер көрсетилди. Яғный;

- 94 шаңараққа 94 бас қарамал, 21 шаңараққа 42 бас Қой-ешкилер,

20 шаңараққа 600 бас таўық (парранда), 246 шаңараққа 115,4 млн.сўм нақ пул көринисинде, 14 шаңараққа 31,2 млн.сўмлық ыссықхана (парник), 51 шаңараққа 7,4 млн.сўмлық дари дармақлар ҳәмде 73 шаңараққа 7,7 млн.сўмлық коммунал төлемлерден қарыздарлығы төлеп берилди.

Буннан басқада бүгинги күнде Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинетиниң 2020-жыл 9-июль күнги 346-Ф санлы бийлиги тийкарында коронавирус пандемиясы дәўиринде халықтың социаллық жәрдемге мүтәж қатламларын жанеде қоллап қуўатлаў мақсетинде 480 шаңарақларға

(1977 ағзасаы) 280 млн. сўмлық нақ пул көринисинде тарқатылып берилди.

Өзбекстан Респуликасы Президентиниң 2020-жыл 30-июль күнги коронавирус пандемиясы дәўиринде халықтың жәрдемге мүтәж болған қатламларын қоллап-қуўатлаўға бағдарланған ПФ-6038-санлы Пәрманына муўапық ҳәр бир аўыл, көше ақсақаллары тәрeпинен усыныс етилген жәрдемге мүтәж болған 480 шаңарақ белгилеп алынды ҳәм бул шаңарақлардағы ҳәр бир жан басына 220 мың сумнан жәрдем пуллары жеткерилип берилди. Район бойынша 480 шаңараққа (1974 ағза саны) 434,3 млн.сўм.

Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2020-жыл 26-август күнги халықты социаллық қоллап-қуўатлаўға бағдарланған қосымша ис-илажлары туўрысындағы ПҚ-4815-санлы Пәрманына муўапық жәрдемге мүтәж шаңарақлардың балаларын қысқы кийим, мектеп формасы ҳәм оқыў қураллары менен тәмийинлеў мақсетинде райондғы «Темир даптер» ге киритилген шаңарақлардың 16 жасқа толмаған балаларына, бағыўшысын жоғалтқан напақасын алыўшы ҳәмде нагиранлығы болған 16 жасқа толмаған балаларға яғный шаңарақтағы ҳәр бир 16 жасқа толмаған балаға 500 мың сумнан 1586 балаға 793 млн. сўм төлеп берилди.

Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2020-жыл 30-июль күнги коронавирус пандемиясы дәўиринде халықтың жәрдемге мүтәж болған қатламларын қоллап-қуўатлаўға бағдарланған ПФ-6038-санлы Пәрманына муўапық ҳәр бир аўыл, көше ақсақаллары тәрәпинен жәрдемге мүтәж болған 480 (1974 ағзалары) шаңарақ усыныс етилип “Темир дәптер” ге киритилди. Соның менен “Темир дәптер” де есапта қалған 272 (1098 ағзалары) шаңарақ пенен улыўма 752 (3072 ағзалары) шаңарақ есапқа алынды. Жыл басынан 01.11.2020 жыл ҳалатына “Темир даптер” есабында болған мийнетке жарамлы болған 1293 пуқарадан 1051 пуқарасы (81,0%) жумыс орны менен бәнт етилди.

Хүкиметимиз тәрәпинен белгилеп берилген ис-илажлар тийкарында исленип атырған қайырхомлық жәрдемлердиң нәтийжесинде усы жылдың алты айлық жуўмағы менен “Темир дәптерге” дизимге алынған кем тәмийинленген ҳәм пандемия дәўиринде дәрәматсыз қалған шаңарақларға ҳәр тәрәплеме көрсетилип атырған жәрдемлер, олардың жумысқа жарамлыларының бәнтлигин тәмийинлеў, өзин-өзи бәнт етиўлери ушын ажыратылған имканиятлардан туўры пайдаланған 208 шаңарақлардың жасаў шараяты жақсыланғанлығы себепли кем тәмийинленген шаңарақлар (темир дәптерден) есабынан шығарылды.

Усы жылдың 10 айлығы жуўмағы менен “Темир дәптерге” дизимге алынған 752 (3072 шаңарақ ағзасы) кем тәмийинленген ҳәм пандемия дәўиринде дәрәматсыз қалған шаңарақлардан пуқаралар жыйынлары басшылары, аўыл ақсақаллары усынысы менен жасаў шараяты жақсыланғанлығы себепли 496 кем

тәмийинленген шаңарақлар (темир дәптерден) есабынан шығарылды. Темир дәптерден шығарылған шаңарақлар бойынша өткерилген мониторинг нәтийжелери бойынша 496 шаңарақтың 676 ағзасы жұмыс пенен бәнт етилген.

Соның менен бирге усы жылда "Темир дәптер"ге киритилген жами

960 шаңарақтан 208 шаңарақ 1-ярым жыллық жуўмағы менен, 496 шаңарақ 10 айлық жуўмағы менен район бойынша жами 704 шаңарақ яғный 73,3 пайызы "Темир дәптер" есабынан шығарылды. Нәтийжеде 1-ноябрь халатына Темир дәптерде 256 (952 шаңарақ ағзасы) шаңарақ қалмақта. Бул шаңарақлардыда "Темир дәптер" ден шығарыўда жоқарыда қөрилип атырған илажларды даўам еттирген халда усы жыл жуўмағы менен жасаў шараятлары жақсыланып, дәрамат дерегине ийе қылыў арқалы кем тәмийинленген шаңарақ есабынан (темир дәптер) шығарыўдың барлық илажлары көриледи.

(Жыл басынан район бойынша 960 кем тәмийинленген хәм пандемия дәўиринде дәраматсыз қалған шаңарақларға жами 2 млрд. 9 млн. 420 мың сум муғдарында шарўа маллары, нақ пуллай, азық-аўқатлық өнимлери хәм басқада жәрдемлер көрсетилди)

Усы жылдың 1 октябрь жағдайына бирлемши мағлыўматларға тийкарланып "Хаяллар дәптер"не киритилген 172 жұмыссыз хаял-қызлардың бүгинги күнде 163 хаял-қызларын өзін-өзи бәнт етиў илажлары көрилди. Булардан 3 хаял-қызларға субсидия ажыратылды, 4 хаял-қызларға банк кредитлери ажыратылды, 109 хаял-қызлар исбилерменлерге бириктирилди.

Бул жұмыслар бирлемши мағлыўматлар тийкарында исленген жұмыслар болып, бүгинги күнде маҳалле хәм шаңарақты қоллап-қуўатлаў бөлими хәм өзін өзи басқарыў уйымлары тәрәпинен инвентаризация жұмыслары өткизилмекте.

Инвентаризация нәтийжеси менен бул жөнелистеги жұмыстарымызды қайтадан режелестиріп алып шөлкемлестіріу ілажлары көріледі.

“Жаслар дәптери”н қәлиплестіріу хәм 18-30 жас аралығындағы жұмыссыз жасларды анықлау мақсетінде инвентаризация жүргизилди.

Хатлау нәтийжесінде 18-30 жас аралығындағы 8076 жаслар менен сәўбетлесіулер өткерилди. Соннан 1456 жас рәсмий секторда,

3259 жас нарәсмий секторда жұмыс іслеп атырған болса, жұмыссыз жаслар саны 1425 ти қурады. Усы анықланған 1425 жұмыссыз жасларды “Жаслар дәптери”не киритип, олардың бәнтлигин тәміинлеу, кәсип-өнерге оқыту бойынша тараулар кесимінде ис-ілажлар бағдарламасы іслеп шығылды.

Атап айтқанда:

- 186 жасты қызығыушылықтарынан келип шығып, өзлери қәлеген кәсип-өнерлерге оқыту, қайта таярлау хәм тәжірийбесин асыру;
- 150 жасты қурылыс тарауында жұмыс пенен тәміинлеу;
- 175 жасты ауыл хожалығы тарауында жұмыс пенен тәміинлеу;
- 42 жасты іслеп шығару кәрханаларында бәнтлигин тәміинлеу;
- 61 жасты хызмет көрсету кәрханаларында бәнтлигин тәміинлеу;
- 312 жасты өзін-өзи бәнт қылу жөнелислери бойынша;
- 362 жасты хақ төленетуғын жәміетлик жұмыстарға қамтып алу;
- 125 жасты өз қәнигелиги бойынша мәмлекетлик уйымлар хәм хожалық бирлеспелерине жұмысқа жайластыру арқалы бәнтилигин тәміинлеу;
- 12 жастың бизнес жойбарларын қаржыландыру, исбилерменлик жұмыстарын жолға қойу хәм кеңейттиру ушын кредит қаржыларын ажырату арқалы

бәнтилигин тәмийинлеу белгилеп алынды.

Суу ресурсларынан нәтижелі пайдаланыу мелиорация хәм ирригация объектлери.

Усы жылы мәмлекетлик дәстүр тийкарында әмелге асырылуы режелестирилген 7 мелиорация хәм ирригация объектлеринде

3,9 млрд.сұмлық тиклеу-оңлау жұмыслары алып барылды.

Кризиске қарсы гүресіу фонды қаржылары есабынан әмелге асырылуы режелестирилген 5 ирригация объектлеринде 2,3 млрд. сұмлық тиклеу-оңлау жұмыслары орынланып, пайдаланыуға тапсырылды.

Районда кейинги 3 жыл дауамында 1590 гектар майданға суу тежеуши технологияларды орнатуу режелестирилген болса, бүгинги күнде 250 гектар майданда тамшылатып сууғаруу, 120 гектар майданда ийилиушең трубалар жәрдемінде сууғаруу системасын жолға қойуу мақсетінде үскенелер алып келип орнатылмақта.

Усы реформаларды әмелге асыруу нәтижесінде әпиуайы сууғаруу усылында мысал ушын 1590 гектар егислик майданларында орташа есапта

8,8 млн. кубометр суу сарыпланатуғын болса, суу тежеуши технологияларды орнатуу нәтижесінде 4,0 млн. кубометр суу сарыпланып, нәтижеде - 4,8 млн. кубометр яғный 55 пайыз суу муғдары тежелиуине;

Буннан тысқары, қол мийнетиниң 40 пайызға, жанар май хәм минерал төгинлериниң сарыпланыуы 50-55 пайызға тежелиуине ерисиледи.

Ауыл хожалығы тарауындағы жұмыстарға қысқаша тоқтап өтсем 2020-жыл зүрәәти ушын райондағы 123 фермер хожалықтары тәрепинен 2910 гектар майданға шигит егилип, режедеги 6250 тонна орнына 6331 тонна (101,3 %) пахта өними орташа 21,8 центнерден жетистирилди.

Сондай-ақ, 2020-жыл зүрәәти ушын райондағы 130 фермер хожалықтары тәрепинен 4100 гектар майданға гүзлик бийдай егилип, режедеги 7199 тонна бийдай өними орнына 7762 тонна (107,8%) бийдай өними 18,9 центнерден тапсырылды.

Шаруашылық хәм ауыл хожалығы тарауындағы жойбарлар

Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң

2019-жыл 3-август күнги 298-санлы қарарына мууапық, районымызда “Қаракөлшилик илимий нәсилшилик тәжирийбе станциясын” шөлкемлестирилди. Бүгинги күнде 1056 бас сүр қойлары алып келинип күтимли бағылмақта.

Балықшылық тарауы бойынша.

Район бойынша жәми 35 балықшылық хожалықтары бар болып, оларға жәми 5106,2 гектар суу асты (көл) жер майданлары ажыратылып берилген, соннан 21 тәбий көллер 4933,6 гектар майданнан хәмде 14 жасалма көллер 172,6 гектар майданнан ибарат.

Усы көллерден жыл басыннан 1 мың 235,2 тонна балық аулап алынды хәмде халыққа арзан бақаларда сатылып келинбекте.

Сондай-ақ, 2020-жылы “Агрокомплекс Қарақалпақстан” ЖШЖ тәрепинен 300 млн.сұмлық жойбар үстинде жасалма көл шөлкемлестирилди.

Дийқан хожалықтары хәм тамарқа жер майданлары хаққында. Район аймағындағы жасаушы хожалықларында 6775 ханаданда егислик тамарқа жер майданлары бар. Олар жәми 1372,2 гектар егислик жер майданлары бар болып,

соннан 115 гектар майданды мийўели тереклер хәмде 34 гектар майданды жүзимзарлар қурайды.

Районда 2020-жылы дийқан хожалықлары хәм қыйтақ жер майданларында бәхәрги (ерте писер) аўыл хожалығы егинлери

945,6 гектар майданға егилди. Соннан 491,9 гектар майданға баў-бақша егинлер, 104,1 гектар майданға палыз, 141,3 гектар майданға картошка, 66,2 гектар майданға собықлы егинлер, 23,7 гектар майданға майлы егинлер, 5 гектар майданға салы, 103,8 гектар майданға басқа аўыл хожалығы егинлери егилди хәм усы майданлардан 12747 тонна аўыл хожалығы өнимлери жетистирилди.

Сондай-ақ ерте егистен босаған 152,1 гектар майданларға тәкирарий егинлер егилип, 2022 тонна аўыл хожалығы өнимлери жетистирилди хәм гүзде 2021-жыл зүрәәти ушын 39,7 гектар майданға тоқсанбасты (чеснок, пияз) егинлери егилди.

Район бойынша 2020-жылы 102 хожалықларда киши ыссыханалар (парниклер) қурылды.

Өзбекстан фермер, дийқан хожалықлары хәм қыйтақ жер ийелери Кеңесиниң қоллап-қуўатлаў жамғармасынан, район аймағындағы дийқан хожалықлары хәмде «Тамарқа хызмети» ЖШЖлерине аўыл хожалығы егинлерин егиўде 100 тонна картошка туқымы хәмде 1500 түп баў-бақша егинлери нәллери жеткерип берилди хәмде ыссықхана қурыў, паррандашылық, шарўашылық хәм басқа жөнелислер хәмде суўғарыў қудықларын қазыў жумысларына 160 млн. сўм қарежетлер ажратылды.

Мектепке шекемги билимлендириў мәкемелеринде әмелге асырылған унамлы нәтийжелер, сондай-ақ, жаңадан шөлкемлестирилген мәмлекетлик емес мектепке шекемги билимлендириў шөлкемлерине балаларды қамтып алыўдағы унамлы өзгерислер, аўыллық жерлердеги жаратылаған шараятлар төмендегише.

Район бойынша 29 мектепке шекемги билимлендириў шөлкемлери бар болып, соннан 16 мәмлекетлик, 13 шаңарақлық мәмлекетлик емес мектепке шекемги

билимлендириў шөлкемлери жумыс алып бармақта.

Районда 3-7 жастағы балалар саны усы жылдың 1-декабрь халатына 3299 бала болып, соннан 2762 бала мектепке шекемги билимлендириў шөлкемлерине қамтып алынып, район бойынша қамтып алыў дәрежеси

83,7 пайызды қурайды.

Район бойынша ҳазирги күнде 23 улыўма орта билим бериў мектеплери жумыс алып бармақта.

2020-жыл Халық билимлендириў бөлиmine қараслы жәми 11 улыўма орта билим бериў мектеплерине қурылыс оңлаў жумыслары алып барылды. Атап айтқанда, 8 хәм 12-санлы улыўма орта билим бериў мектеплерине капитал реконструкция жумыслары, 3-санлы хәм 6-санлы улыўма орта билим бериў мектеплерине капитал оңлаў жумыслары, сондай-ақ, жергиликли бюджет қаржылары есабынан 1, 2, 9, 10, 11, 15, 17-санлы мектеплериде жәми 6,3 млрд сўмлық киши оңлаў жумыслары алып барылды.

Халық билимлендириў бөлиmine қараслы билимлендириў мәкемелерине 2020-2021-жаңа оқыў жылына жәми 6 улыўма орта билим бериў мектеплерине жәми 905 869 750 сўмлық инвентарлар, яғный

865 дана парта, 69 дана муғаллимлер столы, 68 дана китап шкафы, 126 дана кийим шкафы, 68 дана муғаллимлер стулы хәм 68 дана доскалар хәмде 8 улыўма орта билим бериў мектеплери 121 дана компьютер техникалары менен тәмийинленди.

Оларда билим алып атырған жаслар саны 7170, оқыўшыларға

977 оқытыўшылар тәлим-тәрбия берип келмекте. Оқытыўшылардың 917 (93,8 %) жоқары мағлыўматлы, 60 (6,2) орта мағлыўматлы.

2020-жыл тармақ сыйлықлары менен еки оқытыўшы, яғный 1-октябрь «Устазлар хәм муғаллимлер күни» мүнәсебети менен 3-санлы улыўма орта билим бериў мектебиниң өзбек тили пәни муғаллими Тилеўова Лиза Шахниязовна хәм 10-санлы улыўма орта билим бериў мектебиниң оқыў ислери бойынша директор орынбасары

Джубанышов Нурлеспес Ерполатовичлер «Өзбекстан Республикасы Халық билимлендириў ағласы» медаллары менен сыйлықланды.

Медицина бирлеспесиниң 115 емлеў орынлығы болып, соннан

8 орынлық төлемли емлеў орынлығына ийе. Бирлеспеге қараслы 1 көп тармақлы поликлиника, 1 аўыллық шыпакерлик пункти хәм

3 шаңараклық поликлиника (аўыллық жерлерде) жумыс алып бармақта.

Хәзирги күнде район халқына 69 шыпакер хәм 399 орта буўын медицина хызметкерлери медициналық хызмет көрсетип келмекте.

Медицина мәкемелерин медициналық қураллар менен үскенелеў жумыслары жетерли дәрежеде алып барылған болып, атап айтқанда

2019 жылға шекем жәми 599 млн сўмлық хәр түрли медициналық қураллар хәм буйымлар алып келинген болса, жақын 2019-2020-жыллар аралығында 462 млн сўмлық хәм усы жылдың өткен 11 айы даўамында жәми муғдары

112 млн сўмлық медициналық әсбап-үскенелер менен тәмийинленди. Буннан басқада, коронавирус пандемиясы дәўиринде улыўма баҳасы 27 млн. сўмлық

3 дана кислородный концентратор хәм 7 дана кислород балонлары Медицина бирлеспесине қәўендерлер есабынан инам етилди.

2018-жылда 1 аўыллық шыпакерлик пункти хәм 1 аўыллық шыпакерлик поликлиникасына капитал онлаў жумыслары, 2019-жылда

2 аўыллық шыпакерлик поликлиникасына реконструкция хәм капитал онлаў жумыслары алып барылған болса, 2020-жылда Медицина бирлеспесине капитал онлаў жумыслары алып барылды.

Район аймағында спорт пенен шуғылланыў нийетин билдирген жасларға қолайлықлар жаратыў мақсетинде усы жылы “Қараой” аўыл пуқаралар жыйыны аймағынан 1000 орынлы футбол стадионы жаңадан қурып пайдаланыўға тапсырылды. Бүгинги күнде районда жәми 28 спорт имаратлары хәм 76 майданшалар бар болса, бул жерде тәлим-тарбия алып атырған балаларымыздың

жеңислерин айрықша атап өтиўимиз орынлы.

2020-жылда Балалар-өспиримлер спорт мектеби тәрбияланыўшылары Өзбекстан Республикасы кубоги ҳәм чемпионатларында спорттың Өзбек жанг санъати түри бойынша 4 гүмис ҳәм 3 бронза медалларын қолға киргизди.

Район аймағында спорт пенен шуғылланыў нийетин билдирген жасларға қолайлықлар жаратыў мақсетинде усы жылы “Қараой” аўыл пуқаралар жыйыны аймағынан 1000 орынлы футбол стадионы жаңадан қурып пайдаланыўға тапсырылды. Бүгинги күнде районда жәми 28 спорт имаратлары ҳәм 76 майданшалары бар.

Атап айтқанда, 2 стадион, 22 спорт зал, 76 спорт майданшаларынан ибарат.

Районлық Балалар-өспиримлер спорт мектебинде ҳәзирги күнде

738 оқыўшы-спортшы (соннан 215 қыз) спорттың 13 түринен 61 топарда шуғылланып келмекте. Мектепте 26 тренер-оқытыўшы спорт сырларын үйретип келмекте. Буннан басқада, халық билимлендириў бөлимине қараслы улыў ма орта билим бериў мектеплеринде спорттың 9 түринен 86 дөгереклерде 1857 оқыўшы спорт пенен шуғылланып келмекте.

2020-жылда Балалар-өспиримлер спорт мектеби тәрбияланыўшылары Өзбекстан Республикасы кубоги ҳәм чемпионатларында спорттың Өзбек жанг санъати түри бойынша 4 гүмис ҳәм 3 бронза медалларын қолға киргизди. “Жаслар дәптери”н қәлиплестириў бойынша усы жылдың 15-октябрь ҳәм 15-ноябрь аралығында 18-30 жас аралығындағы жумыссыз жасларды анықлаў бойынша хатлаў өткерилди.

Хатлаў нәтийжесинде 18-30 жас аралығындағы 8076 жаслар менен сәўбетлесиўлер өткерилди. Соннан 1456 жас рәсмий секторда,

3259 жас нарәсмий секторда жумыс ислеп атырған болса, жумыссыз жаслар саны 1425 ти қурайды. Коллеж питкериўшилери 106 жас, жоқары оқыў орынларындағы талабалар саны 1223, мектеп питкериўшилер саны

371, соннан жоқары оқыў орынларына кирген оқыўшылар саны 177, коллеж хәм техникумларға кирген оқыўшылар саны 25, шет елде ўақтынша жұмыс ислеп жүрген жаслар саны 532 ни қурайды.

Усы анықланған 1425 жұмыссыз жасларды “Жаслар дәптери”не киритип, олардың бәнтлигин тәмийинлеў, кәсип-өнерге оқытыў бойынша тараўлар кесиминде дәстүр ислеп шығылды.

Атап айтқанда:

186 жасты қызығыўшылықларынан келип шығып, өзлери қәлеген кәсип-өнерлерге оқытыў, қайта таярлаў хәм тәжирийбесин асырыў;

150 жасты қурылыс тараўында жұмыс пенен тәмийинлеў;

175 жасты аўыл хожалығы тараўында жұмыс пенен тәмийинлеў;

42 жасты ислеп шығарыў кәрханаларында бәнтлигин тәмийинлеў;

61 жасты хызмет көрсетиў кәрханаларында бәнтлигин тәмийинлеў;

312 жасты өзин-өзи бәнт қылыў жөнелислери бойынша;

362 жасты ҳақ төленетуғын жәмийетлик жұмысларға қамтып алыў;

125 жасты өз қәнигелиги бойынша мәмлекетлик уйымлар хәм хожалық бирлеспелерине жұмысқа жайластырыў арқалы бәнтилигин тәмийинлеў;

12 жастың бизнес жойбарларын қаржыландырыў, исбилерменлик жұмысларын жолға қойыў хәм кеңейттириў ушын кредит қаржыларын ажыратыў арқалы бәнтилигин тәмийинлеў режелестирилген.

2017-2020-жылларда Жаслар аўқамы хызметкерлериниң 1 хызметкери усы системада хәм 3 хызметкери басқа системадан жоқары лаўазымларға тайынланды.

2017-2020-жыллар даўамында районымыз жаслары бир қатар халықаралық таңлауларда жеңімпаз болды.

Атап айтқанда, 2018-жыл Беларусия Республикасының Минск қаласында өткерилген «Европа кубогы» халықаралық таңлауында 17-санлы Балалар музыка хәм көркем-өнер мектебинің скрипка бөлими оқытыўшысы Руслан Абутов II-орынды, 2018-жылдың июль айында Қырғызстан Республикасының Бишкек қаласында өткерилген «Ыссыкөл досларды шақырады» атамасында халықаралық этно-карновалда музыка мектебинің дуўтаршылар ансамбли I-орынды ийелеген болса, дуўтаршы қызымыз Сейтова Шахсанем II-орынды қолға киритти.

Мәдениет бөлиминің «Мийрас» фольклор этнографиялық халық жәмәәти 2018-жылдың 30-31-май күнлери Наўайы ўәлаятында өткерилген «Нурли наволар» халықаралық фольклор фестивалында «Жаслар сейили» композициясы менен қатнасып сыйлы 3-орынды жеңип алды.

2019-жыл ноябрь айында Ташкент қаласында өткерилген халықаралық «Опен Азия» таңлауында музыка мектебинің «Хурлиман» дуўтаршылар ансамбли 2-орынды ийелеген болса, “Жасканат” аяқ ойыншылар ансамбли сыйлы 3-орынды ийеледи.

Сондай-ақ, усы жылдың 5-ноябрь күни 17-санлы Балалар музыка хәм көркем-өнер мектебинің тәрбияланыўшысы Реймбекова Тумарис Анўарбековна Францияның Париж қаласында онлайн тәризде өткерилген

“LE FESTIVAL INTERNOTIONAL PERFECT» халықаралық таңлауында қарақалпақ халық миллий сазларының дуўтар жөнелиси бойынша қатнасып, 1-орынды жеңип алып, диплом хәм медаль менен сыйлықланды.

Буннан басқада, “Даўқара” аўыл пуқаралар жыйынындағы 13-санлы улыўма орта билим бериў мектебинің тәрбияланыўшысы, “Зульфия” атындағы мәмлекетлик сыйлықтың лаўреаты Айжамал Жолдасбаева ғәрезсиз мәмлекетлер аўқамының (МДХ) әскерий журналистлери арасында II-Жәхән урысында фашизм үстинен ерисилген жеңистиң 75 жыллығы мүнәсебети менен өткерилген халықаралық таңлаўда сыйлы биринши орынды жеңип алды.

Район аймағында жынаятшылық ҳәм ҳуқықбузарлықлардың алдын алыў бойынша алып барылған жумыслар ҳаққында

Район аймағында аўыр ҳәм жүдә аўыр жынаятлардың алдын алыў мақсетинде қыдырыўда жүрген шахсларды қыдырып табыў мақсетинде «Таң» тадбири, район аймағында ҳәр қандай жүз берип атырған жынаятлардың алдын алыў мақсетинде «Түн» тадбири, «Жаслар арасында наркотик затлардың тарқалыўына қарсы гүресий айлығы», «Қыдырыў» «Қара дәри» «Турмыс» «Антитеррор-тозалаш» «Арсенеал» «Спитамен» ҳәмде ҳәр пийшемби күнлери «Профилактика күни» деп белгиленгенлиги мүнәсибети менен аймақларда бөлимнің барлық хызмет тараўлары оператив-профилактикалық иләжлар өткерип келинбекте.

Жоқарыда атап өтилген иләжлар нәтийжесинде адам өлтирий, денеге аўыр жарахат жеткерий, намысқа тийий, тонаўшылық, басқыншылық, бийзарылық, автотранспорт қуралларын алып қашыў, аўыр ақыбетли ЖТХ, адам саўдасы менен байланыслы жынаятлар жүз берилиўине жол қойылмады. таўламашылық жынаятлары 1ден 0ге, урлық жынаяты 3 тен 1ге -66,7 пайызға кемейди.

Алып барылған иләжлар себепли барлық тараў бойынша жүз берген жынаятлар 10 нан 9 ға -10,0 пайызға кемейип, соннан, жынаят қыдырыў тараўы бойынша жынаятшылық 5тен 5ке турақлы, экономика тараўы бойынша жынаятшылық 2ден 0 ге -200 пайызға, басқа тараў бойынша жынаятшылық 3 тен 4 ке 25,0 пайызға өскен.

Солардан жынаят қыдырыў тараўында өскен жынаятлар:

-алдаўшылық жынаяты 168-ст 0ден 3 ке +300 пайызға,

-16 жасқа толмаған шахс пенен жынсый қатнаста болыў 128-ст

0 ден 1 ге +100 пайызга өсти.

Жынаят қыдырыў тараўында кемеиген жынаятлардан:

-урлық жынаяты 169-ст 3тен 1ге - 66,7 пайызға,

-таўламашылық жынаяты 165-ст 1 ден 0 ге - 100 пайызга,

-денеге орташа аўыр жарахат жеткериу жынаяты 1 ден 0 ге -100 пайызға кемеиди.

Экономика тараўы бойынша жынаятшылық 2 ден 0 ге - 200 пайызға кемеиди.

Басқа тараўлар бойынша жынаятшылық 3 тен 4 ке:

-хәкимшилик бақлаў қағыйдаларын бузыў жынаяты 226-ст 1ден 1 ге -турақлы.

-транспорт қуралларынан пайдаланыў қәўипсизлигин бузыў жынаяты 266-ст 1ден 2ге +50 пайызға өскен.

-хәйўанат яки өсимлик дүньясынан пайдаланыў тәртибин бузыў жынаяты 202-ст 1 ден 1 ге турақлылығы сақланған.

Район аймағында садыр етилген жынаятларды жәмийетлик қәўпи бойынша таллап көргенимизде

жүдә аўыр турдеги жынаятлар садыр етилмеген.

аўыр турдеги жынаятлар 0ден 2ге +200 пайызға өскен.

аўырдан жеңил жынаятлар 4 тен 2 ге -50,0 пайызға кемеийўине ерисилген.

Тахтакөпир районында жәми 17 пуқаралдар жыйынлары болып, соннан: 10 пуқаралар жыйынларында жынаят жүз бериўине жол койылмаған.

6 пуқаралар жыйынларында (“Қоңыраткөл” АПЖ, “Дәўир” МПЖ, “Маржанкөл” МПЖ, “Жаңадәрья” АПЖ, “Мүлик” АПЖ, “Тахтакөпир” ППЖ, “Қараой” АПЖ) жынаят көрсеткишлери өскен.

Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2018-жыл 24-декабрь күнги “Жәмийетлик қәўипсизликти тәмийинлеўдиң нәтийжелилигин асырыўға қаратылған қосымша исилажлар ҳаққында”ғы ПҚ-4075-санлы қарарының

1-қосымшасына муўапық пуқаралар жыйынлары баслықлары, белсендилери, профилактика (аға) инспекторлары хәм олардың жәрдемшилери, жәмийетшилик шөлкемлери ағзалары хәм де жынаятшылықтың алдын алыўға өз үлесин қосқан белсенди пуқараларды материаллық қошәметлеў усыныс киритилди.

Районда ҳәзирги күнде Маденият бөлимине қараслы жәми 4 Маденият орайлары хызмет көрсетип келмекте.

Маденият бөлимінде жәми хызметкерлер саны 43, соннан

32 дәретиўши, 11 техник хызметкерлер, соннан жоқары мағлыўматлылар саны 3 хызметкерди қурайды.

Орайдың үш филиали болып, булар «Мақпалкөл», «Өзбекстан», «Даўқара» АПЖ аймақларында жайласқан.

Маденият орайы заманагөй 300 орынға мөлшерленген.

Маденият бөлиминдеги жәми 20 дөгерекке 486 аслам жаслар қамтып алынған. Буннан тысқары 1 орында Музика хәм көркем-өнер мектеби болып, 150 оқыўшыға мөлшерленген, 150 орынлы концерт залына ийе. Бүгинги күнде мектепте 341 оқыўшыға 46 педагог 12 жөнелисте тәлим-тәрбия берип келмеқте, соннан 13 жоқары мағлыұматлы, 29 орта мағлыұматлы.

Маденият бөлимине қараслы районда 4 Маденият орайлары, “Шамурат Өтемуратов” атындағы халық театры жәмәәти, “Шуғла” қосық хәм миллий ойын халық ансамбли хәм “Мийрас” фольклор-этнографиялық халық жәмәәтинен ибарат болып, районымыз халқына мәдений хызмет көрсетип, оларда 27 дөгерек хәм жәмәәтлери шөлкемлестирилип, оларға

478 хәўескер қатнасыўшылар қамтып алынған.

Усы жылы Маденият орайлары хәмде халық жәмәәтлери тәрeпинен

96 түрли атамадағы мәдений илажлар өткерилип, оларға 20508 тамашагөйлер усы илажларға қамтып алынған болса, мәденият орайлары тәрeпинен 20 дан аслам мәдений илажлар, ушырасыўлар, “Шеберлик саат”лары хәмде фестиваллар шөлкемлестирилди.

2020-жыл Өзбекстан “Миллий тикланиш” демократиялық партиясы Қарақалпақстан Республикасы Кеңеси тәрeпинен 15-май “Халықаралық шаңарақ күни” мүнәсибети менен шөлкемлестирилген “Аналар хәйийиў айтқанда” атамасындағы онлайн таңлаўда “Ш.Өтемуратов” атындағы Халық театры жәмәәти ағзасы Г.Бектемирова “Ең тәсирли хәйийиў” номинациясы менен сыйлықланды.

2020-жыл хәўескерлер арасында өткерилген “Оҳангларим етиб борсин дилларингизга” атамасында онлайн таңлаўда орайлық Маденият орайы “Бақсылар” дөгереги қатнасыўшысы Байрамбай Жаңабаев сыйлы

2-орынды хәм сүүретлеў өнери бойынша "Иждокор болалар" сүрени астында өткерилген онлайн таңлаўында б-санлы улыўма орта билим бериў мектебиниң 10-класс оқыўшысы Нурғабулова Қундыз "Энг иқтидорли иждокор" номинациясын

жеңип алды.

Хаял қызлардың жәмийеттеги ролин күшейтиў, оларды ҳәр тәрәплеме қоллап-қуўатлаў мақсетинде районлық Мәхәлле хәм шаңарақты қоллап-қуўатлаў бөлими тәрәпинен райондағы кәрхана, мәкеме хәм шөлкемлерде жұмыс алып барыўшы 25 лидер хаял-қызлардың дизими қәлиплестирилди. Усы жылдың июнь айында лидер хаяллар хәм психологлардан ибарат исши топар қатнасында мәхәллелердеги машқалалы шаңарақларды үйме-үй жүриў арқалы аўыр турмыс шәраятында жасаўшы, нәгиранлығы болған, тынышсыз жағдайдағы шаңарақларға бириктириў белгиленген еди. Үйрениўлер нәтийжесинде тынышсыз жағдайдағы 8 шаңарақ анықланып бул шаңарақларға лидер хаяллар бириктирилди, әмелге асырылған түсиндириў жұмыслары хәм профилактик илажлар нәтийжесинде 6 шаңарақтағы тынышсызлық машқалалары унамлы шешилди, хәзирги ўақытта 2 шаңарақ профилактикалық есапта турыпты.

Аймақлардағы анықланған 53 нәгиран перзентлери болған хаялларға ҳәр тәрәплеме қоллап-қуўатлаў бойынша ис-илажлар белгиленип, Кәсиплик аўқамлары тәрәпинен 10 хаялға нан писириў печи, 14 хаялға тигиў машинасы берилип олардың бәнтлиги тәмийинленди.

2020-жылда аўыр социаллық жағдайға түсип қалған 21 хаял-қызлар дизимге алынған болып, олардан бир хаялға реабилитация орайынан еситиў аппараты, бир хаялдың перзентин даўалатыў ушын қәўендерлерди бириктирген ҳалда 8 млн. 200 мың сўм материаллық жәрдем көрсетилди, 8 хаял-қыздың бәнтлиги тәмийинленди, бир хаял-қызға нан хәм кондитер өнимлерин ислеп шығарыў ушын Халық банки тәрәпинен 30 млн. сўм жеңиллетилген кредит ажыратылды, 21 хаял-қызға жәми 50 млн. сўмнан артық материаллық жәрдемлер хәм азық-аўқатлық өнимлери жеткерип берилди.

Хаял-қызлардың сиясый билимин хәм ҳуқықый саўатханлығын асырыўға хәм де елимизде алып барылып атырған кең көлемли жұмыслар ҳаққында халыққа жеткерип бериўди жетерли дәрежеде шөлкемлестириў мақсетинде мәхәлле басламашыларынан ибарат Жәмийетшилик Кеңеси хәм улыўма орта билим бериў

мектептерінде “Хаяллар мәсләхат орайы” шөлкемлестирилди.

2020-жылдың 25-ноябрь халатына “Хаяллар дәптери”не 172 хаял-қызлар киритилди.

“Хаяллар дәптери”не киритилген 172 жумыссыз хаял-қызлардың

164 хаял-қызлар жумысқа орналастырылды, соннан, 3 хаял-қызға субсидия есабынан ыссықхана қурып берилди, 4 хаял-қызға хызмет көрсетиў тараўы бойынша өз исбилерменлигин жолға қойыў ушын банктен 79 млн. сўм жеңиллетилген кредит ажыратылды, 109 хаял-қызлар исбилерменлер хәм фермерлерге бекитилди, 12 хаял-қызларды турақлы жумыс пенен тәмийинленди, 39 хаял-қызлар (банк кредити есабынан қусшылық, майда хәм ири шақлы мал бағыўды жолға қойыў) өзин-өзи бәнт қылған пуқаралар сыпатында дизимнен өткен.

2019-жылы исбилерменликке оқытылған 12 хаял-қыздың бесеўи өнерментшилик, кондитер өнимлерин писириў, тигиншилик жөнелислери бойынша ажыратылған 206 млн. сўм жеңиллетилген кредит есабынан өз исбилерменлик жумысларын жолға қойды, сондай-ақ, Хаял-қызларды қоллап-қуўатлаў фонды тәрeпинен исбилерменлик пенен шуғылланыў нийетин билдирген 10 хаял-қызға 223 млн. сўм муғдарындағы жеңиллетилген кредит есабынан керекли әсбап-үсекнелер алып берилди.

2020-жылда район аймағында 85 хаял-қызларды кәсипке оқытыў режелестирилген, соннан 20 хаял-қызлар Хаяллар исбилерменлик орайы тәрeпинен, 18 хаял-қызлар районлық Халық бәнтлигине көмеклесиў орайы тәрeпинен оқытылды, хәзирги ўақытта районлық Халық бәнтлигине көмеклесиў орайы тәрeпинен 19 хаял-қызларды кәсипке оқытылмақта.

Усы жылдың 17-октябрь күнинен баслап “Хаяллар дәптери” бойынша дизимге алыў жумыслары басланып, 21 ноябрь күни жуўмақланды.

Дизимге алыў нәтийжесинде районда 30 жастан жоқары болған

7661 хаял-қызларға анкеталар толтырылды. Жәми 247 хаял-қызларға, соннан 129 хаял-қызлар ишки миграцияда, 118 хаял-қызлар сыртқы миграцияда болғанлығы ушын анкеталар толтырылмады.

“Хаяллар дәптери”не киритилген 41 хаял-қызларға өз исбилерменлигин жолға қойыуы үшін жыллық 3 пайыз үстеме менен 500 млн. сўм кредит ажыратыў режелестирилген.

Район аймағында ишки туризмди раўажландырыў бойынша “Даўқара” аўыл пуқ аралар жыйыны аймағында жайласқан “Бөршитаў” хәм оның жанында жайласқан «Қаратерең» көлинде экотуризм бағдары бойынша усы жылы 3500 ден пуқ аралар келип дем алып кетти. Буннан басқада, районда 1 орында 10 адамға мөлшерленген мийман үйи ашылды.

Хүрметли депутатлар, хүрметли сессия қатнасыўшылары,

Улыўмаластырып айтқанда жоқарыдағы атап өтилген район аймағында әмелге асырылып атырған кең көлемли реформалардың хәм өзгерислердин тийкарында халықтың мәпи, олардың бәнтлиги хәмде турақлы дарамат дерегине ийе қылыў сондай-ақ, мәмлекет бюджетине төлемлерди көбейтиў тийкарғы мақсетимиз есапланады.

Жыл даўамында жаңадан шөлкемлестирилген исбилерменлик субъектлери хәмде басқада тараўлар есабынан жәми 362 жаңа жумыс орынлары жаратылған болса усының нәтийжесинде мәмлекет бюджетине қосымша 443,4 млн.сўмлық төлемлер әмелге асырылды.

2020-жыл үшін 28 млрд. 945,9 млн. сўм реже белгиленип, бүгүнки күн халатына 26 млрд. 268,2 млн. сўм. (реже 90,7 пайызға) 11 айлық реже 23 млрд. 732,8 млн.сўмға белгиленип, әмелде 25 млрд. 645,3 млн. сўм түсим тәмийнленди (реже

109,7 пайызға орынланды).

2020-жыл ноябрь айы учун 2 млрд. 367,5 млн. сўм реже белгиленип, әмелде 3 млрд. 113,0 млн. сўм өндирилди (131,5 пайызға орынланбақта).

Жергиликли бюджетке 2020-жыл 14 млрд. 228,6 млн. сўм реже белгиленип, бүгинги күнде 14 млрд. 53,4 млн. сўм өндирилип, жыллық реже 98,7 пайызға орынланбақта. Жыллық режени артығы менен орынлаў имканиятымыз бар.

2020-жыл декабрь айы ушын белгиленген реже 1 млрд. 523,6 млн. сўм етип белгиленип бүгинги күнде 589 млн.сўм өндирилди (реже 39 пайызға орынланбақта). Белгиленген режелерди 1,2 млрд.сўм артығы менен орынлаў бойынша имканиятларымыз бар.

Хүрметли депутатлар, хүрметли сессия қатнасыўшылары,

Бул жумысларды даўам еттирген ҳалда кейинги жыллар ушында алдымызға үлкен режелерди белгилеп алғанбыз.

Бул режелеримиздиң ең баслысы Хүрметли Президентимиздиң

2020-жыл 11-ноябрь күнги "2020-2023-жылларда Қарақалпақстан Республикасын комплекс социал-экономикалық раўажландырыў ис-илажлары ҳаққында"ғы ПҚ-4889-санлы қарары менен белгилеп берилген Тахтакөпир районында әмелге асырылатуғын ўазыйпалар төмендегилерден ибарат.

Тахтакөпир районында 2021-жылда санаат, аўыл хожалығы ҳәм хызмет көрсетиў тараўларын раўажландырыў бойынша жәми 139,9 млрд.

сўмлық 51 инвестиция жойбарлары иске түсирилиўи ҳәм жаңадан 794 жаңа жумыс орынлары жаратылыўы белгиленген.

Соннан:

- санаат тараўында – 59,9 млрд. сўмлық 18 жойбар, 267 жумыс орыны;

- хызмет көрсетиуде– 36,6 млрд. сўмлық 22 жойбар, 390 жұмыс орыны;

- аўыл хожалығы тараўында – 43,4 млрд. сўмлық 11 жойбар, 137 жұмыс орынлары жаратылыўы режелестирилген.

Қарарға муўапық, районды социал экономикалық раўажландырыў, халықтың жасаў шараятын жақсылаў, абаданластырыў мақсетинде

2021-2023-жылларда улыўма баҳасы 115,2 млрд. сўмлық 44 жойбарды әмелге асырыў белгиленген.

Соннан:

Социаллық тараўда:

Мектепке шекемги тәлимде 2 жойбар, баҳасы 8,5 млрд.сўм;

Халық тәлими мәкемелеринде 6 жойбар, баҳасы 23,5 млрд.сўм;

Дене тәрбия хәм спорт объектлеринде 2 жойбар, баҳасы 6,5 млрд.сўм;

Мәденият орайларында 2 жойбар, баҳасы 4,2 млрд.сўм;

Басқа объектлерде 1 жойбар, баҳасы 2,5 млрд.сўм;

Жолларды реконструкция қылыўда 3 жойбар, баҳасы 16,1 млрд.сўм;

Электр тамийнаты системасында 6 жойбар, баҳасы 9,3 млрд.сўм;

Табийй газ тәмийнатында 4 жойбар, 532 млн.сўм;

Ишимлик суў тәмийнаты системасын реконструкция хәм модернизация қылыўда 8 жойбар, баҳасы 15,9 млрд.сўм;

IT-технологияларын раўажландырыўда 1 жойбар, 473 млн.сўм;

Район орайын абаданластырыўда 3 жойбар, баҳасы 4,4 млрд. сўм;

Үлгили жойбарда үй-жайлар қурыўда 1 жойбар, баҳасы 2,5 млрд.сўм;

Кем тәмийинленген ҳәм жас шаңарақлар ушын көп қабатлы жайлар қурыўда 1 жойбар, баҳасы 2,5 млрд.сўм муғдарындағы режелер белгиленген.

Буннан тысқары, аўыл хожалығы тараўында:

Қарарға муўапық, 2021-2022-жылларда Қараөзек ҳәм Тахтакөпир районларында “Qaraqalpaqstan Agrocluster” ЖШЖ пахта тазалаў заводын шөлкемлестириу белгиленген.

Соның ишинде,

- 2022-жыл III-шеректе жыллық қуўаты 30 мың тонналық пахта тазалаў заводын шөлкемлестириў;

- 2021-жыл I-шеректе 1 мың гектар жер майданда суў үнемлеўши технологияларды орнатыў;

- 2021-жыл IV-шеректе жыллық қуўаты 6 мың тонна жип ислеп шығарыўды жолға қойыў;

- 2021-жыл IV-шеректе жыллық қуўаты 10 мың тонналық шигитти қайта ислеў заводын қурыў;

- 2022-жыл III-шеректе 12 дана техника сатып алыў;

- 2021-жыл IV-шеректе 300 бас қарамал бағыўға арналған шарўашылық комплексин қурыў жумыслары режелестирилген

Президентимиздин 2020-жыл 2-сентябрь күнги «Өзбекстан Республикасын Пиллешилик ҳам қаракөлшиликти раўажландырыў комитети хызметин шөлкемлестириў ҳаққында»ғы ПҚ-4817-санлы қарары менен Тахтакөпир районында 2021-2025-жылларда жәми жайлаў майданы 1,4 млн гектарда инвестициялар көлеми 2,9 млн. долларлық жами 3 қаракөлшилик кластерлер шөлкемлестирилиўи белгиленген.

2021-2025-жылларда қаракөлшилик кластерлери тәрәпинен 485 мың бас қаракөл нәсилли қойлары жетистириледи. (бүгинги күнде 97 мың бас).

Усы жойбарлар тийкарында 1 мың 164 тонна жүн жетистиривў ҳам оннан 558 тонна ийрилген жип ислеп шығарыўды шөлкемлестириў белгиленген.

Усы дәўирде 47 мың дана қаракөл терилери ислеп шығарылыўи белгиленген болса, бул терилерден 20 мың дана таяр өнимлер ислеп шығарылыўи ҳамде 2,5 мың доллар әтирапында экспорт кылыў режелестирилген.

Бул илажлардың әмелге асырылыўи нәтийжесинде келеси жылларда районның инфраструктураларын жақсылаўға, социал-экономикалық раўажланыўына ҳам халықтың жасаў шараятлары жәнede жақсыланыўына ерисиледи.